

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 649

167 Sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/975)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/975 Esas Numaralı Tasarının**
 - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı3
 - Gerekçesi3
- **Dışişleri Komisyonu Raporu5**
- **Tasarı Metni7**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin7**
- **Sözleşme Metni8**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1028-3877

23/9/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 8/9/2014 tarihinde kararlaştırılan "167 Sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/975)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

167 sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 1988 yılında gerçekleştirilen 75 inci Uluslararası Çalışma Konferansı'nda kabul edilmiş olup, 11 Ocak 1991 tarihinden bu yana yürürlüktedir. Sözleşmeyi, hâlihazırda ILO'ya üye 185 ülkeden 25'i onaylamıştır.

İnşaat işleri ile ilgili uluslararası asgari standartları belirleyen bu Sözleşme, "Giriş" hariç, beş bölümden ve toplam 44 maddeden oluşmaktadır. Sözleşmenin ilgili bölümlerinde uygulama alanı, inşaat işlerinin görüldüğü alanlar ile inşaat işlerinde kullanılan araç ve malzemelerde güvenlik ve sağlık ile üye ülkelerin Hükümetlerince konuya ilişkin tedbirlerin alınmasını takiben işçi ve işverenlerin yükümlülükleri gibi hususlara ilişkin hükümler yer almaktadır.

Ülkemizde sanayileşme ile birlikte ortaya çıkan sosyo-ekonomik değişimler, kentleşme olgusu ve kentlere göçün hızlanmasından doğan konut ihtiyacı, altyapı ihtiyaçlarını tamamlama çalışmaları ve baraj, yol, köprü vb. yapıların inşasının hızla artması inşaat sektörüne önemli bir boyut kazandırmıştır.

Bu sektör, inşaat işlerinin geçici olması, branşlaşmanın çok fazla olması, birden fazla alt işverenin çalışması gibi kendine has bazı özellikleri ile iş güvenliği ve sağlığı açısından zor bir faaliyet alanını oluşturmaktadır.

Tüm dünyada inşaat sektöründe ölümlü iş kazası oranının diğer sektörlere oranla hayli yüksek olduğu, inşaat işçileri arasında iş kazasına bağlı can kaybının diğer sektörlerdeki işçilere oranla ortalama üç kat daha fazla olduğu ve iki kat daha fazla yaralanma tehlikesiyle karşı karşıya oldukları kaydedilmektedir.

167 sayılı Sözleşme, yapılan işe bağlı olarak meydana gelen yaralanma ve mesleki hastalıklar ile can kayıplarının önlenmesine yönelik olarak sosyal taraflarla istişare halinde inşaat işyerlerinde sağlık ve güvenliğin sürdürülebilir şekilde iyileştirilmesi ile inşaat sektörüne özgü risk ve tehlikelere karşı politika oluşturulması ve bunun ülke ve işletme düzeyinde eyleme dönüştürülmesini öngörmektedir.

Ülkemiz tarafından henüz onaylanmamış olan 1937 tarihli ve 62 sayılı Yapı İşlerinde Güvenlik Hükümleri Sözleşmesini de revize eden 167 sayılı Sözleşmenin hükümleri ile inşaat işlerine ilişkin mevzuatımız kıyaslandığında, büyük bir uyumun olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, 167 sayılı "İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin onaylanması ile inşaat sektörü çalışanlarına uluslararası standartlarda yeni güvenceler kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

24.10.2014

Esas No: 1/975

Karar No: 505

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 23/9/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2014 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen "167 Sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 22/10/2014 tarihli 86 ncı toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, inşaat sektöründe meydana gelen yaralanma, mesleki hastalıklar ve can kayıplarının önlenmesini, inşaat işyerlerinde sağlık ve güvenliğin sürdürülebilir şekilde iyileştirilmesini ve inşaat sektörüne özgü risk ve tehlikelere karşı politika oluşturularak bunun ülke ve işletme düzeyinde eyleme dönüştürülmesini öngören 167 Sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Ülkemizin, 1932 yılından bu yana Uluslararası Çalışma Örgütüne (ILO) üye olduğu ve ILO tarafından kabul edilen toplam 189 sözleşmenin 57'sini onaylamış bulunduğumuz,

2014 yılı Haziran ayında gerçekleşen 103'üncü Uluslararası Çalışma Konferansı'nda Ülkemizin Çalışma Örgütü Yönetim Kurulu asil üyeliğine seçildiği,

İnşaat işleriyle ilgili uluslararası asgari standartları belirleyen 167 sayılı ILO Sözleşmesinin inşaat işlerinde kullanılan araç ve malzemelerin güvenliği ve sağlığıyla ILO'ya üye ülkelerce konuya ilişkin tedbirlerin alınmasını takiben işçi ve işverenlerin yükümlülüklerine ilişkin hususları düzenleyen önemli bir Sözleşme olduğu,

167 sayılı Sözleşmenin inşaat işlerine bağlı olarak meydana gelen yaralanma ve mesleki hastalıklar ile can kayıplarının önlenmesine yönelik olarak sosyal taraflarla birlikte inşaat işyerlerinde sağlık ve güvenliğin iyileştirilmesini, inşaat sektörüne özgü risk ve tehlikelere karşı politika oluşturulmasını ve bunun ülke ve işletme düzeyinde uygulamaya konulmasını öngördüğü,

167 sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesine taraf olunmasının inşaat sektörü çalışanlarına uluslararası standartlarda yeni güvenceler kazandıracığı, şimdye kadar 25 üye ülkenin söz konusu Sözleşmeyi onaylamış olduğu,

Ülkemizin konuyla ilgili olarak bütün gereklilikleri yerine getirdiği, 2003 yılından bu yana ilgili mevzuatın AB'ye uyum çerçevesinde yenilendiği ve AB direktifleri ve ILO Sözleşmeleri çerçevesinde çağdaş normlara uygun hale getirildiği, bu kapsamda 2007 yılında müstakil bir iş sağlığı güvenliği kanunu çıkarıldığı, 2014 yılına gelindiğinde de söz konusu Sözleşmenin onay işlemlerinin yürütülmesine başlandığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Bolu Milletvekili Ali Ercoşkun, Rize Milletvekili Hasan Karal ve İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Harun Karaca</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Tunca Toskay</i>	<i>Ali Ercoşkun</i>
Aksaray	Antalya	Bolu
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Fazilet Dağcı Çıglık</i>	<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>	<i>Ali Haydar Öner</i>
Erzurum	Hatay	Isparta
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Oktay Ekşi</i>	<i>Osman Taney Korutürk</i>	<i>İsmail Safi</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Hasan Karal</i>	<i>Mehmet Kasım Gülpınar</i>
Kırşehir	Rize	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)		
	Üye	
	<i>Burhan Kayatürk</i>	
	Van	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

167 SAYILI İNŞAAT İŞLERİNDE GÜVENLİK VE SAĞLIK SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Uluslararası Çalışma Örgütünün 1988 yılında yapılan 75 inci Uluslararası Çalışma Konferansında kabul edilen, “167 Sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi”nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

167 SAYILI İNŞAAT İŞLERİNDE GÜVENLİK VE SAĞLIK SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı V.

F. Işık

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozku

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

N. Canikli

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

L. Elvan

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

167 SAYILI İNŞAAT İŞLERİNDE GÜVENLİK VE SAĞLIK SÖZLEŞMESİ, 1988

ILO Kabul Tarihi : 20/06/1988

Yürürlüğe Giriş Tarihi : 11/01/1991

GİRİŞ

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı,

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu'nun daveti üzerine, 1 Haziran 1988 tarihinde Cenevre'de yaptığı yetmiş beşinci oturumunda;

İlgili uluslararası çalışma sözleşmelerini ve tavsiye kararlarını, özellikle de 1937 tarihli Güvenlik Hükümleri (Yapı) Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını, 1937 tarihli Kaza Önlemede (Yapı) İşbirliği Hakkında Tavsiye Kararını, 1960 tarihli Radyasyondan Korunma Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını, 1963 tarihli Makinelerin Korunması Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını, 1967 tarihli Azami Ağırlık Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını, 1974 tarihli Mesleki Kanser Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını, 1977 tarihli Çalışma Ortamı (Hava Kirliliği, Gürültü ve Titreşim) Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını, 1981 tarihli İş Sağlığı ve Güvenliği Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını, 1985 tarihli İş Sağlığı Hizmetleri Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını, 1986 tarihli Asbest Sözleşmesini ve Tavsiye Kararını ve 1964 tarihli İş Kazası Yardımları Sözleşmesine Ek 1980 yılında gözden geçirilen meslek hastalıkları listesini kaydederek ve

Oturum gündeminin dördüncü maddesini oluşturan inşaat alanında güvenlik ve sağlığa ilişkin çeşitli tekliflerin kabul edilmesini kararlaştırarak ve

Bu tekliflerin, 1937 tarihli Güvenlik Hükümleri (Yapı) Sözleşmesini gözden geçiren uluslararası bir sözleşme haline dönüştürülmesine karar vererek,

1988 tarihli İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık olarak adlandırılacak sözleşmeyi, bugün yirmi Haziran bin dokuz yüz seksen sekiz tarihinde kabul eder.

BİRİNCİ BÖLÜM

Uygulama Alanı ve Tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Sözleşme, inşaat alanındaki herhangi bir işlem, faaliyet veya nakliye dâhil, alanın hazırlanmasından projenin tamamlanmasına kadar olan tüm inşaat işlerine, yani bina yapımına, inşaat mühendisliğine, montaj ve sökme işlerine uygulanır.

(2) Bu Sözleşmeyi onaylayan bir üye, mevcut olması halinde, en fazla temsil yetkisine sahip ilgili işveren ve işçi örgütlerine danıştıktan sonra, belirli ekonomik faaliyet dallarını veya belirli işletmeleri, karşılaştıkları önemli özel sorunlar konusunda, Sözleşmenin veya bu

Sözleşmenin bazı hükümlerinin uygulanmasından, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması koşulu ile muaf tutabilir.

(3) Bu Sözleşme, ulusal mevzuatta belirtilecek bağımsız çalışan kişilere de uygulanır.

MADDE 2- (1) Bu Sözleşmenin amacı bakımından;

a) **İnşaat** terimi;

(i) her türlü bina veya yapıların kazı, inşaat, yapı değişikliği, yenilenmesi, onarımı, bakımı (temizleme ve boyama) ve yıkımı dâhil, bina işlerini,

(ii) havalimanlarının, rıhtımların, limanların, iç suyollarının, barajların, akarsu ve kıyı şeridi veya çığdan korunma setlerinin, yolların ve otoyolların, demiryolların, köprülerin, tünellerin, viyadüklerin ve iletişimi, tahliyeyi, atık suların toplanmasını ve su ve enerji dağıtımını sağlayan kamu yararına yapıların kazıları, inşaatı, yapı değişikliği, onarımı ve bakımı dâhil, inşaat mühendisliği işlerini,

(iii) prefabrik bina ve yapıların montajı ve sökülmesi ile inşaat alanındaki prefabrik malzemelerin imalatını,

kapsar.

b) **İnşaat alanı** ibaresi, yukarıda (a) bendinde tanımlanan herhangi bir iş veya faaliyetin gerçekleştirildiği tüm alanları ifade eder.

c) **İşyeri** terimi, işçilerin işleri sebebiyle bulunmaları veya gitmeleri gereken ve aşağıda (e) bendinde tanımlanan işverenin kontrolü altında olan tüm yerleri ifade eder.

d) **İşçi** terimi, inşaatta çalışan her bir kişiyi ifade eder.

e) **İşveren** terimi;

(i) inşaat alanında bir veya daha fazla işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiyi ve

(ii) duruma göre, asıl işvereni, işvereni veya alt işvereni,

ifade eder.

f) **Yetkili kişi** ibaresi, belirli görevleri güvenli bir şekilde yerine getirmek için uygun eğitim, bilgi, tecrübe ve yeterli yakınlık gibi uygun nitelikleri taşıyan kişiyi ifade eder. Yetkili makamlar, bu kişilerin belirlenmesi için uygun kriterleri tespit edebilir ve onlara verilecek görevleri belirleyebilir.

g) **İskele** terimi, aşağıda (h) bendinde belirtilen "kaldırma aletleri" hariç olmak üzere, işçilere veya materyallere destek vermek veya böyle bir yapıya ulaşımı sağlamak için kullanılan sabit, asılı veya hareketli bütün geçici yapılar ve bunların destekleyici bileşenlerini ifade eder.

h) **Kaldırma aleti** ibaresi, kişileri veya yükleri çıkarmak veya indirmek için kullanılan sabit veya hareketli tüm teçhizatı ifade eder.

i) **Kaldırma düzeneği** ibaresi, bir yükü kaldırma aletine yükleyebilen ancak, aletin veya yükün ayrılmaz bir parçasını oluşturmayan her bir düzeneği ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

MADDE 3- (1) Bu Sözleşmenin hükümlerini yürürlüğe koymak için alınması gereken önlemler konusunda en fazla temsil yetkisine sahip ilgili işçi ve işveren örgütlerine danışılır.

MADDE 4- (1) Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye, güvenlik ve sağlık için mevcut risklerin değerlendirilmesi konusunda, Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını sağlayacak yasal düzenleme yapmayı ve yürürlüğe koymayı taahhüt eder.

MADDE 5- (1) Yukarıdaki 4 üncü maddeye uygun olarak kabul edilen mevzuat, teknik standartlar veya uygulamalı yönergeler yoluyla veya ulusal koşullara ve uygulamalara uygun yöntemler yoluyla, Sözleşmenin uygulanmasını öngörebilir.

(2) Her üye, bu maddenin birinci fıkrasına ve yukarıdaki 4 üncü maddeye işlerlik kazandırarak, standardizasyon alanında yetkilendirilmiş uluslararası kuruluşlarca bu konuda kabul edilen ilgili standartları gerektiği gibi dikkate alır.

MADDE 6- (1) İnşaat alanlarında güvenliği ve sağlığı tesis etmek için ulusal mevzuatla tanımlanacak düzenlemelere göre, işçiler ve işverenler arasında işbirliğini sağlamak için önlemler alınır.

MADDE 7- (1) Ulusal mevzuat, işverenlerin ve bağımsız çalışan işçilerin işyerlerinde güvenlik ve sağlıkla ilgili belirlenen tedbirlere uymakla yükümlü olmalarını şart koşar.

MADDE 8- (1) Bir inşaat alanında, iki veya daha fazla işveren aynı anda faaliyet üstlendiğinde:

a) Asıl işveren veya inşaat alanındaki faaliyetlerin tamamının fiili kontrolünü veya ana sorumluluğunu taşıyan diğer bir kişi veya kuruluş, güvenlik ve sağlıkla ilgili belirlenen önlemlerin eşgüdümünden ve bu tür önlemlerin ulusal mevzuatla, mümkün olduğunca, uyumlu olmasının sağlanmasından sorumludur;

b) Asıl işveren veya fiili kontrolü veya ana sorumluluğu taşıyan kişi veya kuruluş, inşaat alanında hazır bulunmadığı durumlarda, yukarıda (a) bendinde bahsi geçen önlemlerin eşgüdümünü ve uygulanmasını sağlamak adına, mahallinden yetkili ve gerekli donanıma sahip uzman kişi veya kuruluşu, ulusal mevzuatla uyumlu olduğu ölçüde, belirler.

c) Her işveren, belirtilen önlemlerin yetkisi altındaki işçilere uygulanmasından sorumludur.

(2) İşverenler veya bağımsız çalışanlar, bir inşaat alanında, aynı anda faaliyet üstlendiğinde, belirtilen güvenlik ve sağlık önlemlerinin uygulanmasında, ulusal mevzuatla belirlenebileceği şekilde işbirliği yapmakla sorumludur.

MADDE 9- (1) Bir inşaat projesinin tasarlanmasından ve planlanmasından sorumlu kişiler, ulusal mevzuata ve uygulamaya uygun olarak, inşaat işçilerinin güvenliğini ve sağlığını göz önünde bulundurur.

MADDE 10- (1) Ulusal mevzuat, işçilerin bütün işyerlerinde ve malzeme ve çalışma metodları üzerindeki hâkimiyetleri ölçüsünde, iş güvenliğine katkıda bulunma ve kabul edilen çalışma usulleri üzerinde, güvenlik ve sağlığı etkilediği ölçüde, görüşlerini açıklama hak ve yükümlülüğüne sahip olmalarını sağlar.

MADDE 11- (1) Ulusal mevzuat işçilerin;

a) Güvenlik ve sağlıkla ilgili belirtilen önlemlerin uygulanmasında, işvereni ile mümkün olduğunca yakın işbirliği yapmalarından,

b) Kendilerinin güvenliği ve sağlığı ile işyerindeki davranışlarından veya kusurlarından etkilenebilecek diğer kişilerin güvenliği ve sağlığı için gereken özeni göstermelerinden,

c) Hizmetlerindeki imkânları kullanmalarını ve kendilerini veya başkalarını korumak için kendilerine sağlanan hiçbir şeyi kötüye kullanmamalarından,

d) Bir risk yaratabileceğini ve kendilerinin gerektiği gibi üstesinden gelemeyeceklerini düşündükleri her türlü durumu, doğrudan birinci amirine ve varsa işçilerin güvenlik temsilcisine derhal bildirmelerinden ve

e) Güvenlik ve sağlıkla ilgili belirlenen önlemlere uymalarından,

sorumlu olduklarını öngörür.

MADDE 12- (1) Ulusal mevzuat, bir işçinin güvenliği ve sağlığı için yakın ve ciddi bir tehlikenin olduğunu düşünmesi için haklı bir sebebi olduğunda, bu tehlikeden sakınma hakkını ve bu durumu amirine derhal bildirme yükümlülüğünü öngörür.

(2) İşveren, işçilerin güvenliğine yönelik olası bir tehlike halinde, faaliyeti durdurmak ve duruma göre, işçileri tahliye etmek için derhal tedbir alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Önleyici ve Koruyucu Tedbirler

İşyerlerinde güvenlik

MADDE 13- (1) Tüm işyerlerinin güvenli olmasını sağlayacak ve işçilerin güvenliği ve sağlığına zarar verebilecek riskleri ortadan kaldıracak tüm uygun önlemler alınır.

(2) Bütün işyerlerine güvenli giriş ve çıkış yolları sağlanır, bakımları yapılır ve mümkün olması halinde işaretlenir.

(3) İnşaat alanında ya da çevresinde bulunan kişileri bu alandan kaynaklanabilecek tüm risklerden korumak amacıyla önleyici bütün uygun tedbirler alınır.

İskele ve merdivenler

MADDE 14- (1) Yapılan iş, yerde veya yerden yüksekte ya da binanın bir kısmından veya diğer bir sabit yapı vasıtası ile güvenli biçimde yapılamadığı durumlarda, uygun ve güvenli bir iskele kurulur ve bakımı yapılır ya da aynı ihtiyaçlara cevap verecek bir başka araç temin edilir.

(2) Yüksekte kurulmuş çalışma yerlerine, başka güvenli erişim araçlarının olmadığı durumlarda, uygun ve kaliteli merdivenler temin edilir. Merdivenler, yanlışlıkla yapılan bütün hareketleri geçiştirecek şekilde güvenli olur.

(3) Bütün iskele ve merdivenler, ulusal mevzuata uygun olarak inşa edilir ve kullanılır.

(4) İskeleler, ulusal mevzuatta belirtilen durumlarda ve zamanlarda, yetkili kişi tarafından denetlenir.

Kaldırma aletleri ve düzenekleri

MADDE 15- (1) Eklèmeler, sabitleme ve destekler dâhil, bütün kaldırma aletleri ve kaldırma düzenekleri ile bunları oluşturan parçalardan her biri:

- a) İyi tasarlanır ve kaliteli malzemedən yapılır ve kullanılış amacına göre, yeterli dayanıklılıkta olur.
 - b) Uygun biçimde kurulur ve kullanılır.
 - c) İyi çalışır durumda olur.
 - d) Ulusal mevzuatta belirtilen durumlarda ve aralıklarda uzman bir kişi tarafından denetlenir, test edilir ve bu denetimlerin ve testlerin sonuçları kayıt altına alınır ve
 - e) Ulusal mevzuata uygun olarak eğitim almış işçiler tarafından kullanılır.
- (2) Kaldırma aletinin ancak güvenli bir şekilde kullanılabilmesinin mümkün olduğu, ciddi kişisel yaralanma veya ölümcül sonuçlara neden olabilecek acil durumlar dışında hiç kimse ulusal mevzuata uygun olarak inşa edilmeyen, kurulmayan ve kullanılmayan kaldırma aletleriyle çıkarılmaz; indirilmez veya taşınmaz.

Nakliye, hafriyat ve malzeme taşıma ekipmanları

MADDE 16- (1) Tüm araçlar ile hafriyat veya malzeme taşıma ekipmanları:

- a) Mümkün olduğunca ergonomik ilkeler de göz önüne alınmak suretiyle iyi tasarlanır ve inşa edilir.
 - b) İyi çalışır durumda olur.
 - c) Uygun biçimde kullanılır ve
 - d) Ulusal mevzuata göre uygun eğitim almış işçiler tarafından kullanılır.
- (2) Hafriyat veya malzeme taşıma ekipmanlarının kullanıldığı tüm inşaat alanlarında:
- a) Bu araç ve aletler için uygun ve güvenli geçiş yerleri yapılır ve
 - b) Trafik, bu araç ve aletlerin kullanım güvenliğini sağlayacak şekilde düzenlenir ve kontrol edilir.

Tesis, makineler, ekipman ve el aletleri

MADDE 17- (1) Motorlu veya motorsuz el aletleri dâhil, tesisat, makine ve ekipmanlar:

- a) Mümkün olduğunca ergonomik ilkeler de göz önüne alınmak suretiyle iyi tasarlanır ve inşa edilir.
 - b) İyi çalışır durumda olur.
 - c) Yetkili bir kişi tarafından başka amaçla kullanılmasının tehlikesiz olduğu değerlendirilmedikçe, yalnızca tasarım amacına uygun işlerde kullanılır ve
 - d) Uygun eğitim almış işçiler tarafından kullanılır.
- (2) Güvenli bir kullanım için imalatçı veya işveren tarafından, uygun durumlarda, kullanıcıların anlayabilecekleri şekilde eğitimler verilir.
- (3) Tesisatlar ve basınçlı aletler, ulusal mevzuatta belirtilen durum ve zamanlarda, yetkili kişi tarafından denetlenir ve test edilir.

Çatı işleri dahil yüksekte yapılan işler

MADDE 18- (1) Bir tehlikenin ortadan kaldırılmasının gerekli olduğu durumda ya da bir yapının yüksekliği ya da eğimi ulusal mevzuatta belirtilen değerleri aşması halinde, işçilerin, aletlerin ya da diğer eşya veya materyallerin düşmemesi için önleyici tedbirler alınır.

(2) İşçilerin, düşme ihtimalinin bulunduğu çatı veya çatıya yakın yerlerde ya da kırılabilir materyal ile kaplı diğer yerlerde çalışmaları gerektiği takdirde, kırılabilir materyal üzerine yanlışlıkla basmamaları veya düşmemeleri için önleyici tedbirler alınır.

Kazılar, kuyular, hafriyat, yeraltı işleri ve tüneller

MADDE 19- Her türlü kazı, kuyu, hafriyat, yeraltı işleri veya tünelde aşağıdaki yeterli tedbirler alınır:

a) Toprağın, kayaların veya diğer materyallerin yerinden oynaması veya kopması sonucunda meydana gelebilecek tehlikelere karşı uygun payanda vurma yoluyla veya başka yollarla işçileri korumak.

b) Kişileri, materyallerin veya eşyaların düşmesinden ya da kazıda, kuyuda, hafriyatta, yeraltı işlerinde veya tünelde su borusunun patlamasından kaynaklanan tehlikelere karşı korumak.

c) Her bir çalışma bölümüne, solunabilir havayı muhafaza edecek ve her türlü dumanı, gazı, buharı, tozu veya diğer yabancı maddeleri, sağlık açısından tehlikeli veya zararlı olmayan seviyelerde ve ulusal mevzuatta belirtilen sınırlarda tutacak şekilde yeterli havalandırmayı sağlamak.

d) Yangın ya da su veya başka bir madde basması durumunda işçilerin güvenli bir yere sığınmasını sağlamak ve

e) İşçileri, özellikle sıvıların dolaşımı ya da gaz birikmesi gibi olası yeraltı tehlikelerinden kaynaklanan risklerden, bu risklerin yerlerini belirlemek için uygun incelemeler yapmak suretiyle korumak.

Batardolar ve kesonlar

MADDE 20- (1) Her batardo ve keson:

a) İyi inşa edilir, uygun ve kaliteli materyalden yapılarak yeterince dayanıklı olur ve

b) Su veya materyal baskını durumunda, işçilerin güvenli bir yere ulaşabilmeleri için yeterli araçlarla donatılır.

(2) Bir batardonun veya kesonun inşası, yerleştirilmesi, tadilatı veya sökülmesi, yalnızca yetkili kişinin doğrudan denetiminde yapılır.

(3) Her batardo ve keson yetkili kişi tarafından belirli aralıklarla denetlenir.

Basınçlı havada çalışma

MADDE 21- (1) Basınçlı havada çalışma, sadece ulusal mevzuatta belirtilen önlemlere uygun olarak yürütülür.

(2) Basınçlı havada çalışma, sadece bu iş için fiziksel uygunluğu sağlık raporu ile ortaya konmuş işçiler tarafından ve faaliyetlerin seyrini denetlemeye yetkili bir kişinin hazır olduğu durumlarda yürütülür.

Yapı çerçeveleri ve kalıplar

MADDE 22- (1) Yapı çerçeveleri ve yapı kalıbı unsurları, beton kalıplar, geçici dayanaklar ve payandalar, sadece yetkili bir kişinin gözetiminde kurulur.

(2) İşçileri, bir yapının dayanıksızlığından ya da sallanmasından kaynaklanan tehlikelere karşı korumak için yeterli önleyici tedbirler alınır.

(3) Beton kalıplar, geçici dayanaklar ve payandalar, yüklenebilen bütün yükleri, tehlikesizce dayayabilecek biçimde tasarlanır, inşa edilir ve işlevselliği muhafaza edilir.

Su üstünde çalışma

MADDE 23- (1) Çalışmanın su üstünde ya da çok yakınında yapıldığı yerlerde;

a) İşçilerin suya düşmesini önlemek,

b) Boğulma tehlikesiyle karşı karşıya olan işçileri kurtarmak ve

c) Güvenli ve yeterli ulaşım vasıtalarını sağlamak, amacıyla yeterli önlemler alınır.

Yıkım işleri

MADDE 24- (1) Bir binanın ya da yapının yıkımının işçiler veya toplum açısından tehlikeli olabileceği durumlarda:

- a) Atık veya tortuların atılması dâhil, ulusal mevzuata uygun olarak uygun önleyici tedbirler, yöntemler ve usuller uygulamaya konulur ve
- b) Çalışmalar, sadece yetkili kişinin gözetiminde planlanır ve yürütülür.

Aydınlatma

MADDE 25- (1) Yeterli ve uygun bir aydınlatma, duruma göre, portatif ışıklandırma dâhil, her çalışma mahallinde ve bir işçinin geçmek durumunda kalabileceği inşaat alanının herhangi bir yerinde bulundurulur.

Elektrik

MADDE 26- (1) Bütün elektrik malzeme ve tesisatları, yetkili kişi tarafından döşenir, montaj ve bakımı yapılır ve tehlikelere karşı korunacak şekilde kullanılır.

(2) İnşaata başlanmadan önce ve inşaat süresince, inşaat şantiyesinin altında veya üzerinde elektrik yüklü kablunun ya da elektrik aletinin olup olmadığını denetlemek ve varlığı işçilere zarar verebilecek her tehlikeyi önlemek için tedbirler alınır.

(3) İnşaat alanındaki elektrik kablolarının ve tesisatının döşenmesi ve bakımı, ulusal düzeyde uygulanan teknik kural ve standartlara uygun olur.

Patlayıcılar

MADDE 27- (1) Patlayıcılar sadece;

- a) Ulusal mevzuatın öngördüğü durumlarda ve
- b) İşçilerin veya diğer şahısların yaralanma riskine maruz kalmamaları için gerekli önlemleri alacak yetkili kişi tarafından, depolanır, taşınır ve kullanılır.

Sağlığa ilişkin tehlikeler

MADDE 28- (1) Bir işçinin, sağlığını tehlikeye atabilecek kimyasal, fiziksel ya da biyolojik bir riske maruz kalması durumunda, böyle bir duruma maruz kalmamak için uygun önleyici tedbirler alınır.

(2) Yukarıda (1) inci fıkrada belirtilen önleyici tedbirler aşağıdakileri kapsar;

- a) mümkün olduğu durumlarda tehlikeli maddelerin, tehlikesiz ya da daha az tehlikeli maddelerle değiştirilmesi,
- b) makineye, tesise, ekipmana veya sürece teknik önlemler uygulanması,
- c) (a) veya (b) bentlerindeki hükümlere uymanın mümkün olmadığı durumlarda kişisel koruyucu donanım ve koruyucu elbiselerin kullanılması.

(3) Zehirli ve zararlı maddelerin ya da oksijen yetersizliğinin ya da havada yanıcı gazların bulunabileceği ortama işçilerin girmesinin gerekli olduğu durumlarda, her tür tehlikeyi önlemek için yeterli tedbirler alınır.

(4) Atıklar, inşaat alanında sağlığa zararlı olabilecek yöntemlerle imha edilmez ya da orada bir başka şekilde ortadan kaldırılmaz.

Yangına karşı tedbirler

MADDE 29- (1) İşveren;

- a) yangın riskini ortadan kaldırmak,
- b) yangın çıkması durumunda hızlı ve etkin müdahale etmek ve
- c) kişilerin hızlı ve güvenli tahliyesini sağlamak,

için tüm uygun önlemleri alır.

(2) Yanıcı sıvıların, katıların ve gazların depolanması için yeterli ve uygun depo alanı sağlanır.

Kişisel koruyucu donanım ve koruyucu kıyafetler

MADDE 30- (1) İşçilere olumsuz koşullara maruz kalma dâhil, kaza riskine veya sağlığa zarar verecek risklere karşı yeterli koruma başka yollarla sağlanmadığı durumlarda, işin ve risklerin yapısı göz önüne alınarak uygun kişisel koruyucu donanım ve koruyucu kıyafetler, işverenler tarafından, ulusal mevzuatta öngörüldüğü şekilde, ücretsiz olarak sağlanır ve bakımı yapılır.

(2) İşveren, kişisel koruyucu donanım kullanmalarına imkân sağlayan uygun araçları işçilere temin eder ve söz konusu donanımların usulüne uygun kullanılmasını sağlar.

(3) Koruyucu donanım ve koruyucu kıyafetler, ergonomik ilkeler mümkün olduğunca dikkate alınarak, yetkili makam tarafından belirlenen standartlarla uyumlu olur.

(4) İşçiler, kullanmaları için kendilerine verilen kişisel koruyucu donanım ve koruyucu kıyafetlerini gerektiği gibi kullanmak ve özen göstermekle sorumludur.

İlk yardım

MADDE 31- (1) İşveren, bu amaçla eğitilmiş personel de dâhil, ilk yardımcı sağlamaktan her zaman sorumludur. Kaza geçirmiş ya da aniden hastalığa yakalanmış işçilerin tıbbi bakımlarının yapılması için nakledilmelerine ilişkin gerekli tedbirler alınır.

Refah

MADDE 32- (1) Her inşaat alanında veya çevresinde, yeterli miktarda içme suyu bulundurulur.

(2) Her inşaat alanında veya çevresinde, işçilerin sayısına ve işin süresine bağlı olarak;

a) İşçiler için tuvalet ve yıkanma tesisleri,

b) İşçilerin kıyafetlerini değiştirmek, kurutmak ve dolaba yerleştirmek için tesisler ve

c) Olumsuz hava koşullarından dolayı iş kesintiye uğradığı sürelerde yemek ve barınmak için yerler,

sağlanır ve düzenli olarak bakımları yapılır.

(3) Erkek ve kadın işçilere ayrı tuvalet ve yıkanma tesisleri sağlanır.

Bilgilendirme ve eğitim

MADDE 33- (1) İşçiler:

a) İşyerinde maruz kalabilecekleri muhtemel kazalara ve yakalanabilecekleri hastalıklara karşı yeterince ve uygun bir şekilde bilgilendirilir ve

b) Bu tehlikeleri önlemek, kontrol altına almak, onlara karşı korunmak ve bu amaçla eğitilmek için kendilerine tahsis edilen araçlar hakkında bilgilendirilir.

Kaza ve hastalıkların bildirilmesi

MADDE 34- (1) Ulusal mevzuat, iş kazaları ve meslek hastalıklarının öngörülen süre içerisinde yetkili makama bildirilmesini öngörür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygulama

MADDE 35- (1) Her Üye:

a) Sözleşme hükümlerinin fiilen uygulanmasını sağlamak için özellikle caydırıcı ceza ve önlemler dâhil, gerekli bütün önlemleri alır.

b) Sözleşme hükümlerine uygun olarak alınan önlemlerin uygulanmasını kontrol etmek için uygun denetim hizmetlerini uygulamaya koyar ve görevlerin yerine getirilmesi veya uygun bir denetimin yapılmasını sağlamak için bu hizmetleri gerekli araçlarla donatır.

BEŞİNCİ BÖLÜM Son Hükümler

MADDE 36- (1) Bu Sözleşme, 1937 tarihli Güvenlik Hükümleri (Yapı) Sözleşmesini revize eder.

MADDE 37- (1) Bu Sözleşmenin resmi onay belgeleri, tescil edilmek üzere, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne iletilir.

MADDE 38- (1) Bu Sözleşme, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından sadece onay belgeleri tescil edilmiş olan Uluslararası Çalışma Örgütü üyeleri bakımından bağlayıcıdır.

(2) Bu Sözleşme, iki üyenin onayının Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girer.

(3) Bu Sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için onama belgesinin tescil edildiği tarihten itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 39- (1) Bu Sözleşmeyi onaylamış bulunan üye, Sözleşmenin ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre geçtikten sonra, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne tescil edilmek üzere göndereceği bir ihbarname ile Sözleşmeyi feshedebilir. Bu fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra geçerli olur.

(2) Bu Sözleşmeyi onaylayan ve yukarıdaki paragrafta belirtilen on yıllık sürenin bitiminden sonra bir yıllık süre zarfında, bu madde ile öngörülen fesih hakkını kullanmayan her üye, on yıllık yeni bir döneme tabi olur ve bu sürenin bitiminde, bu maddede öngörülen şartlarda her on yıllık dönemin sonunda bu Sözleşmeyi feshedebilir.

MADDE 40- (1) Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Uluslararası Çalışma Örgütü üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin tescil edildiğini Örgütün bütün üyelerine bildirir.

(2) Genel Müdür, kendisine bildirilen ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Örgüt üyelerine bildirirken, bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihine Örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

MADDE 41- (1) Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddelere uygun olarak kaydettiği bütün onay ve fesihlerle ilgili tüm bilgileri, tescil için, Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102. Maddesi uyarınca Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine iletir.

MADDE 42- (1) Uluslararası Çalışma Örgütü Yönetim Kurulu, gerekli görmesi halinde, bu Sözleşmenin işleyişi konusunda Genel Konferansa rapor sunar, Sözleşmenin tamamının ya da bir kısmının gözden geçirilmesi hususunun Konferans gündemine alınmasının yerinde olup olmayacağını değerlendirir.

MADDE 43- (1) Konferans, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşmeyi kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme aksini öngörmedikçe:

a) Değişiklik yapan yeni sözleşmenin bir Üye tarafından onaylanması, yukarıdaki 39. Maddeye rağmen değişiklik yapan yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi şartı ile bu Sözleşmenin otomatikman derhal feshi anlamına gelir.

b) Değişiklik yapan yeni sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bu Sözleşme, üyelerin onayına kapatılır.

(2) Bu Sözleşme, onaylayan Üyeler için ve değişiklik yapan yeni sözleşmeyi onaylamayan Üyeler için mevcut şekli ve içeriği ile yürürlükte kalmaya devam eder.

MADDE 44- (1) Bu Sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinleri aynı şekilde geçerlidir.

